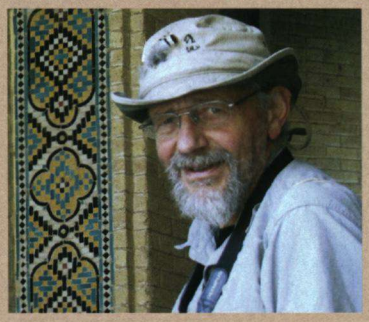
MEDEDELINGEN

Nederlandse Geologische Vereniging. Bijlage van Grondboor & Hamer nr. 3-2012. Kopij voor de 'Mededelingen' van nummer 4/5 kan vóór 27 augustus 2012 worden gezonden aan P.W. van Olm, secretaris van de NGV, Bongerd 180, 8212 BK Lelystad, secretariaat@geologischevereniging.nl

VAN DE BESTUURSTAFEL

IN MEMORIAM: Emile Gevers

Op 17 juni jongstleden overleed Jonkheer ir. Emile Charles Alexandre Gevers, eind- en beeldredacteur van Grondboor & Hamer.

Emile Gevers (geboren 3 mei 1946) studeerde fysica in Eindhoven. Als researcher *pur sang* kwam hij te werken bij het Shell researchlaboratorium in Rijswijk waar hij met een onderbreking van twee jaar (uitzending naar Nigeria) 25 jaar heeft gewerkt. Steeds vaker kwam hij daar in contact met geologen en vele jaren deelde hij zelfs met hen de werkkamer. En wie met pek omgaat, wordt ermee besmeurd: geologie werd een hobby waaraan hij tot het laatste moment was verknocht.

In 2006 werd Emile eindredacteur van ons tijdschrift, en toen kort daarna de toenmalige beeldredacteur moest afhaken, nam hij ook die taak op zich. Dankzij Emile's consciëntieuze en minutieuze werk verschenen in zijn periode een kleine 40 mooie nummers van Grondboor & Hamer. Ook aan het vorige nummer (jrg. 66, nr. 2) werkte Emile nog mee; daarna moest hij wegens zijn verslechterende gezondheid echter afhaken.

De mederedactieleden, en de hele NGV zullen Emile node missen!

Bert de Boer (hoofdredacteur)

Nieuw!

Er is veel nieuw in het NGV bestuur. Echter, voordat ik op het nieuwe inga, wil ik even stilstaan bij de aftredende voorzitter Joost Vermee en de eveneens vertrekkende vice-voorzitter Linda Rose Smit. Beiden hebben een lange staat van dienst in het bestuur van de NGV en hun harde werk en inzet zullen we erg missen. We hebben al een beetje afscheid genomen tijdens de Algemene Leden-Vergadering in mei van dit jaar, maar we willen dat graag nog eens dunnetjes overdoen met een passende afscheidsborrel later dit jaar of begin volgend jaar. Voor nu: Joost en Linda Rose, nogmaals hartelijk dank voor alle inzet, ook namens de NGV-leden. En, wat ook niet onvermeld moet blijven is de koninklijke onderscheiding die Linda Rose mocht ontvangen; ook als vereniging zijn we daar wel een beetje trots op.

Nu naar het nieuwe. Om enigszins onbescheiden met mijzelf te beginnen, ik ben tijdens de ALV tot voorzitter van de NGV gekozen. Ik ben de leden zeer erkentelijk voor het vertrouwen en ik hoop dat in de komende jaren waar te maken; ik heb er zin in. Echter, veel belangrijker, vier NGV-leden hebben zich bereid verklaard om tot het bestuur toe te treden, waardoor het nieuwe bestuur, na terugtreding van Joost en Linda Rose, nu uit 7 leden bestaat. Dit zijn: Willem Schuurman (voorzitter), Paul van Olm (vice-voorzitter en secretaris), Bert de Boer (penningmeester en hoofdredacteur G&H; hierbij moet aangetekend worden dat Jelle Talma de financiële administratie voor zijn rekening neemt en dat Thomas Kuipers als ledenadministrateur alle contributie-aangelegenheden verzorgt), Okke Peijters, Jeroen van Rhijn, Shirley van Heck en Tom Reijers (bestuursleden). We hebben weer een groot bestuur en dus ook de ruimte en "mankracht" om heel wat zaken aan te pakken.

Wat zijn we van plan? Er zijn een hoop dingen die we kunnen doen, maar ik wil toch als leidraad het uitgangspunt van onze vereniging nemen: *Belangstelling voor geologie te wekken bij amateurgeologen en aspirant-amateurgeologen, en geïnteresseerden een platform te bieden om zich in de geologie verder te ontwikkelen en er plezier aan te beleven.*

Hoe gaan we dat doen? Ik zie voor mijzelf vier speerpunten voor de toekomst:

- *De website*; Okke Peijters is druk bezig om samen met een designbureau een nieuwe NGV-website te maken. De bedoeling is dat de website, naast G&H, ons uithangbord wordt. De NGV-website moet dé plek worden voor geologisch Nederland, met informatie over bijeenkomsten, excursies, musea, tentoonstellingen, geologische nieuwtjes, etc. We zullen academici uitnodigen om regelmatig iets te schrijven over hun onderzoekprogramma's, en we willen de industrie gelegenheid bieden om hun activiteiten toe te lichten (zoals schaliegas boren, CO_2-opslag, of nieuwe plannen voor de winning van zout, grind of wat dan ook). We willen de site ook veel interactiever maken, zodat ook de leden informatie en commentaar direct kunnen plaatsen. Natuurlijk allemaal prachtige zaken en ik weet ook niet of dat allemaal gaat lukken, maar we proberen het. Om dit allemaal voor elkaar te krijgen denken we aan een actieve website-redactie; heeft u interesse, laat het weten!
- *Grondboor & Hamer*; G&H is al een geweldig tijdschrift, maar onze hoofdredacteur en zijn redactie zijn voortdurend bezig met verbeteringsprocessen. Wat we graag willen, is een tijdschrift met een breed scala aan onderwerpen, zoals algemene geologie, mineralogie, paleontologie, geologie

van Nederland, geologie van Europa etc. G&H moet het meest bekende geologische tijdschrift in de Nederlandse taal worden, leesbaar voor de leek en de professional.
- *Cursussen en excursies*; onze geologische cursussen zijn een groot succes en wij willen daar graag mee doorgaan en ze verder uitbreiden. Ook willen we in de toekomst proberen om een of twee korte excursies per jaar te organiseren. Recentelijk heb ik een tweedaagse excursie geleid naar het opnieuw in ontginning genomen Schoonebeek-veld in Schoonebeek en de Bentheimer zandsteen- ontsluitingen in Bad Bentheim. Helaas waren er maar 11 deelnemers, maar het enthousiasme was groot en we zijn van plan om hiermee door te gaan.
- *Thema- en contactdagen en lezingen*; we gaan door met het organiseren van thema en contactdagen in Utrecht omdat die een groot succes zijn. De thema-dag vulkanisme trok bijna 180 bezoekers en de contactdag over planetaire geologie 130. Daarnaast willen we ook proberen om elders in het land, vooral daar waar onze afdelingen niet actief zijn, lezingen te organiseren. Zo hebben we in het HunebedCentrum in Borger, Drenthe een cyclus van 5 lezingen gepland voor de winter 2012/13 met als thema "IJstijden".

Last but not least willen we ook doorgaan met het nastreven van een goede samenwerking met alle amateurgeologische verenigingen in Nederland. We denken na over het partnerschap-principe waarbij het uitgangspunt is dat je samen sterker staat. Sterker bij bijvoorbeeld het verkrijgen van subsidies, politieke invloed, uitgeven van tijdschriften, etc. Het feit dat we meer samenwerking nastreven speelt al jaren, helaas echter met heel weinig succes. Toch blijven we hiermee doorgaan omdat wij ervan overtuigd zijn dat we de krachten moeten bundelen om een levensvatbare en actieve organisatie te zijn die de belangen van amateurgeologisch Nederland adequaat kan vertegenwoordigen.

Dit zijn wat mij betreft de belangrijkste onderwerpen voor het NGV-bestuur in de komende jaren. Ondanks het feit dat we nu een groter bestuur hebben dan voorheen, kunnen we toch niet zonder medewerking van de leden. Ik zou graag veel meer communicatie over en weer met onze leden willen hebben en onze nieuwe website zal dat zeker bevorderen. Laat van je horen, laat ons weten wat je graag zou willen zien, welke onderwerpen vind je belangrijk, welke excursie moeten we organiseren en vooral waar wil jezelf aan meewerken?
Ik hoop dat we met zijn allen van de NGV een bloeiende en boeiende vereniging kunnen maken; aan het onderwerp "geologie" zal het niet liggen.

Willem Schuurman, voorzitter

Verslag Algemene Ledenvergadering 2012

De deelnemers aan de ALV werden op de mooie zaterdagochtend van 12 mei ontvangen in het Gelders Geologisch Museum in Velp, daarna was er een prachtige geologische rondwandeling met deskundige uitleg langs de Veluwezoom. Na een prima lunch werd de ALV gehouden in een vlak bij het museum gelegen zalencentrum. Er waren 25 leden aanwezig en van het bestuur: Joost Vermee (vz) Linda Rose Smit, Willem Schuurman, Paul van Olm en Okke Peijters.

Opening/mededelingen:
De voorzitter opende de vergadering en heette iedereen welkom. Berichten van verhindering werden ontvangen van Jelle Talma, Thomas Kuipers, Gino Smeulders en Jeroen van Rhijn.

Ingekomen stukken:
Geen.

Notulen Algemene Ledenvergadering 2011:
De notulen van de ALV 2011 worden zonder op/aanmerkingen goed gekeurd.

Jaarverslag 2011 en begroting 2012 van de penningmeester
De aanwezigen ontvangen het exploitatie-overzicht 2011, de balans per 31 december 2011 en de begroting 2012, samen met een schriftelijke toelichting van onze financiële administrateur (Jelle Talma). De voorzitter licht een en ander nader mondeling toe. Het jaar is afgesloten met een positief saldo en ook het verslag van de penningmeester wordt heel positief ontvangen. Het vermogen van de NGV is even groot als het vermogen van de Stichting. Voor 2012 is een negatief saldo van € 2.000 voorzien. De verwachting is dat dit vermoedelijk minder zal zijn, omdat G&H van drukker is gewisseld, waardoor de kosten zullen dalen. Deze drukker heeft al de Staringia 13 en nr. 2 van G&H 2012 gedrukt. Een aantal vragen en opmerkingen uit de vergadering wordt afdoende beantwoord en de vergadering keurt de stukken van de penningmeester unaniem goed.

De kascommissie (Henk Verbeek en Gino Smeulders) presenteert haar bevindingen. De kascommissie is tot de conclusie gekomen dat de financiën van de NGV uitstekend beheerd zijn en de commissie bedankt dan ook de administrateur/penningmeester voor zijn werk. De vergadering dechargeert het bestuur voor het gevoerde financiële beleid.

Benoeming kascommissie 2012:
Naast Gino Smeulders wordt Ronald Rueb bereid gevonden om in de kascommissie zitting te nemen.

Bestuursverkiezing en -wisseling
Er zijn geen schriftelijke voordrachten voor nieuwe bestuursleden ontvangen. Het bestuur draagt in de vergadering Shirley van Heck, Tom Reijers en Jeroen van Rhijn voor als kandidaten voor. Ook Bert de Boer heeft zijn belangstelling voor een bestuursfunctie kenbaar gemaakt. Na enige discussie of de juiste formele weg hier wel wordt bewandeld en het antwoord ontkennend is, neemt de vergadering met algemene stemmen genoegen met de informele weg en gaat zij – weer met algemene stemmen – akkoord met de benoeming van alle bovengenoemde personen tot bestuurslid NGV. De taakverdeling binnen het bestuur wordt onderling op de eerstvolgende bestuursvergadering afgesproken. Willem Schuurman wordt door de vergadering benoemd tot voorzitter.

Joost Vermee neemt afscheid na 13 jaar actief te zijn geweest waarvan 7 jaar als secretaris en 6 jaar als voorzitter. Ook Linda Rose Smit neemt na 18 jaar afscheid van het NGV bestuur. De nieuwe voorzitter dankt hen met goede woorden en wijn, de vergadering met een warm applaus.

De nieuwe bestuursleden worden kort geïntroduceerd:
Jeroen van Rhijn is petroloog (UvA) en als zodanig werkzaam bij het restaureren van gebouwen. Zijn mineralogische kennis kan de NGV en G&H goed van pas komen.

Shirley van Heck (UU) is als micropaleontologe bij Shell werkzaam geweest en net met pensioen.

Tom Reijers is afgestudeerd als geoloog in Leiden en geeft al jaren – na ook een werkzaam leven bij Shell – geologische cursussen (ook bij de NGV), trainingen, excursies en reizen.

Bert de Boer is hoofdredacteur van Grondboor en Hamer; hij komt uit de (inter)nationale dierentuinwereld en vond dat hij na bijna 50 jaar lid van de NGV te zijn geweest wel eens wat voor de vereniging mocht doen: dat werd éérst G&H en nu ook een plaats in het bestuur.

Toekomst NGV:
Willem Schuurman zet als nieuwe voorzitter zijn ideeën rond de toekomst van de NGV uiteen. Hij wil dat de landelijke vereniging zich vooral toespitst op kerntaken ten dienste van amateurgeologisch Nederland en van de afdelingen van de NGV. Als deze kerntaken ziet hij het onderhouden van een interactieve website, de uitgave van een professioneel verantwoord, maar ook leesbaar tijdschrift en specials, het (landelijk) organiseren van cursussen, themadagen en excursies. Daarnaast zijn contacten met de academische wereld onontbeerlijk.

Erelidmaatschap:
George Brouwers wordt met algemene stemmen tot erelid benoemd. Joost Vermee, die heel lang met hem samen heeft gewerkt, memoreert zijn grote verdiensten voor de NGV. Hij is vanaf 1986 bestuurlijk actief geweest, maar liefst 25 jaar. Hij heeft veel nieuwe zaken binnen de vereniging geïntroduceerd. Hij stond aan de wieg van het computer-tijdperk. De huidige website is zijn "kind". Het loskloppen van gelden (subsidies) bij instanties ging hem prima af, maar ook niet-betalende leden wist hij te vinden. Afkomstig uit de wijnsector wist hij als geen ander het verband tussen wijn en geologie te leggen en van beide kon en kan hij genieten. Hij wordt bedankt met een groot applaus en met een doosje uitstekende wijnen.

Raad van Advies:
Bert Roebert is verheugd dat het bestuur al een begin heeft gemaakt met het uitvoeren van enige van de aanbevelings/aandachtspunten die uit de door de RvA gehouden enquête onder NGV-leden naar voren zijn gekomen, onder andere een directer contact tussen de afdelingen en het bestuur. Het instellen van een afdelingsdag in combinatie met de landelijke contactdag. De eerste dag zal zijn zaterdag 12 januari 2013. Bert Roebert wordt secretaris van de RvA. Ton Laeven wordt de nieuwe voorzitter.

Bibliotheek:
Piet Thijssen snijdt de problematiek van de bibliotheek aan. Okke Peijters heeft hier al de nodige oplossingen voor onderzocht (samengaan met Naturalis, Natuurmuseum Rotterdam), maar dat heeft nog geen concrete oplossing opgeleverd. Van Sisseren stelt voor om de collectie eventueel samen te voegen met die van het Gelders Geologisch Museum, maar dan wel na ontdubbeling. Het ziet ernaar uit dat er wel mogelijkheden voor een oplossing zijn. Okke Peijters blijft de gang van zaken coördineren.

Website
(kijk op internet op www.geologienederland.nl):
Okke Peijters laat de aanwezigen trots de nieuwe website van de NGV zien. Hopelijk is de site al lang operationeel als u deze G&H ontvangt. Maar suggesties voor verbetering zijn altijd welkom. Ook is er een webredactie gevormd (naast Okke zitten daar nu in Piet Thijssen en Shirley van Heck), maar meer leden zijn van harte welkom. Aanmelden bij Okke Peijters okke.peijters@gmail.com

Plaats en datum ALV 2013:
De vergadering besluit om de ALV 2013 op 11 of 18 mei te houden, afhankelijk van feest- en vakantiedagen. Ook wordt besloten om de vergadering om 10.30 of zelfs om 11.00 uur te laten beginnen omdat 9.30 uur als erg vroeg ervaren wordt voor leden die van ver moeten komen. De locatie wordt het HunebedCentrum in Borger.

Sluiting: De voorzitter sluit de vergadering om 16.30 uur.

Themadag Fossiele Cephalopoden

Datum: 15 september 2012-07-10 Plaats: TNO, Utrecht
Programma:
10.00: Ontvangst koffie/thee
10.30: Eric Mulder: "Darwin doorgedacht: de evolutie-theorie met nieuwe inzichten".
11.30: John Jagt: "Ammonieten van het Limburgse Krijt"
12.15: Lunch
14.00: Herman Akkerman: "Onder-Jura ammonieten van Haddorf/Neuenkirchen".
15.00: Renee Fraaije: "Ammonieten en Scampies".
Geologische Markt: 11.00-16.00 uur.
Aanmelden: bij Willem Schuurmnan:
info@geologischevereniging.nl
Prijs: gratis voor leden. Niet-leden wordt verzocht € 5,- over te maken op rek. nr. 1182107 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging, te Leeuwarden, o.v.v. "Cephalopodendag".

Cursus "Introductie in de geologie" deel 3 en geologische excursie

De succesvolle reeks "Introductie in de geologie" wordt afgesloten op de volgende zaterdagen in TNO, Utrecht vanaf 11.00 uur tot ongeveer 16.00 uur: 22, 29 september, 6, 13, 20 en 27 oktober.

Het onderwerp is: "De geschiedenis van de aarde, met nadruk op West-Europa en Nederland". Besproken wordt: het ontstaan van universum, zonnestelsel en de aarde; de aardse korst en het vulkanisme; de paleogeografie van Precambrium, Paleozoïcum, Mesozoïcum en Cenozoïcum, en hoe het Noordzeebekken en Nederland daarin passen. Een veelomvattend onderwerp, dat ook goed gevolgd kan worden zonder deelgenomen te hebben aan de eerste twee cursussen (die in 2013 worden herhaald). Het maximaal aantal deelnemers is 30 en inschrijving gebeurt in volgorde van aanmelding. Dat aanmelden, met naam, adres, e-mailadres en telefoonnummer, graag bij Tom Reijers (tjareijers@hetnet.nl).

De inschrijfkosten van € 125,00 graag rechtstreeks voldoen aan Dhr. J. Talma, ING rekening 1182107 van NGV, o.v.v. cursus geologie 3. Een zeer uitgebreide syllabus (158 pagina's) is bij de cursus inbegrepen.

Verder wordt nog gezocht naar ongeveer 10 extra deelnemers aan de excursie die bij deze cursusreeks hoort. We gaan van 3-10 september naar het Cantabrisch Gebergte in Noordwest Spanje waar we de algemene geologie, stratigrafie, structurele vervormingen en gebergtegroei-geschiedenis bestuderen en onderweg bovendien nog enkele culturele zaken meenemen. *Deze excursie wordt in 2013 niet herhaald*; dus nu is uw kans om mee te gaan. *Inschrijving sluit begin augustus.* Elf inschrijvers zijn al voorgegaan; we kunnen de excursie laten doorgaan bij 20 inschrijvers. Alle informatie over de excursie kunt u vinden op www.mpreizen.nl/geologie, en via die website kunt u ook rechtstreeks inschrijven.

OP GEOPAD

Historische landschappen vormen een interessant geografisch onderwerp, omdat ze ons veel kunnen vertellen over de ontwikkeling die een gebied onder invloed van natuur en mens doormaakte. Onze stichting publiceert onder het motto "het landschap leren lezen en beleven" gidsjes voor wandelaars en fietsers. Het zijn eenvoudige brochures op A5-formaat, waarin telkens van een klein gebied de geschiedenis, kenmerken en daarmee verband houdende kwaliteiten worden beschreven. Bij de samenstelling van deze gidsjes bleken de grond onder onze voeten en het reliëf om ons heen belangrijke informatiebronnen. De gidsjes zijn dus ook zuiver aardkundig bezien geografische verkenningen. Het lag daarom voor de hand de reeks die ze vormen Op *Geopad* te dopen.

De publicatie van de reeks begon in maart 2004. Inmiddels zijn er al 128 afleveringen verschenen. In elke aflevering wordt eerst in het kort iets over de ligging en aard van het betreffende gebied medegedeeld. Dan volgt een hoofdstuk over de natuurlijke processen die er plaatsvonden en de invloed die de mens op de ontwikkeling van het gebied had. Daarna wordt minstens één wandel- of fietsroute beschreven die de geschetste ontwikkelingen in bodem en reliëf duidelijk laat zien.

Alle gidsjes zijn voorzien van duidelijke situatieschetsjes. De omslag van elke aflevering geeft in een kleurcode aan welk type geostructuur in het betreffende gebied is te zien. Tot nu toe kwamen o.a. aan bod: de omgeving van Steenwijk, Zuidwest Drenthe, de Zuid Veluwe, Utrechtse Heuvelrug en Drechtstreek.
De gidsjes zijn te verkrijgen in het Nationaal Landschapskundig Museum en Documentatiecentrum, alwaar ze ook schriftelijk (Reeweg Oost 145, 3312 CN Dordrecht), telefonisch (078-6147476) of per e-mail (havisscher@hotmail.com) kunnen worden besteld.

GEOREIZEN

In 2012 zijn onze reizen volgeboekt. U kunt nog wel meedoen aan de geologische stadswandeling op 14 oktober Utrecht of onze dagexcursie naar Schokland op 9 september.

Vooruitblik 2013
Oman bezoeken we van 14-28 januari. Wiekert Visser, die in Muscat geologie doceert aan de internationale universiteit van Oman, neemt ons weer mee langs de prachtige kusten met tsunami-afzettingen, kimberliet en zeeschildpadden. Door de ongelofelijke canyons, hoger dan die van de USA en naar de gigantische zandwoestijn. Deze laatste loopt honderden kilometers door. Wij dringen er een 50 km in door, maar ook dat is al een unieke ervaring.

In maart laat Pieter Dercksen, als fysisch geograaf al jaren in Costa Rica woonachtig en werkzaam, u de hoogste vulkanen van Costa Rica zien en neemt u verder mee naar het arme, maar kleurrijke Nicaragua voor de Masaya-vulkaan en de vreemde stad Granada. De reis sluit af met het vulkanen-eiland Ometepe in het reusachtige meer van Nicaragua. Data: 1-18 maart 2013.

Fossielen en mineralen gaan we zoeken in Marokko van 28 april tot 8 mei 2013. We bezoeken de Hoge Atlas met agaten en geodes, en de Anti-Atlas met de trilobieten van Erfoud en Alnif en de zilver en kobaltmijnen van Imiter en Bou Azer. We hebben besloten om deze reis met 4x4 auto's uit te voeren. Iedere 4x4 krijgt een eigen plaatselijke chauffeur mee, die ons de hele reis begeleidt.

In mei herhalen we de vulkaanreis naar Italië onder de gedreven leiding van de maar liefst drie ervaren geologen Jack Lanting, Pim van Wamel en Hans Oude Nijhuis.

Zwerfsteenfanaten opgelet! In juni herhalen we de reis naar de "parels" van de Oostzee: de eilanden Rügen en Bornholm. Paul van Olm kent vooral Bornholm en de interessante plekken met (ichno)fossielen en granietvoorkomens op zijn duimpje. Jan Langendoen gaat mee als petrologisch deskundige: hij is goed thuis in de oneindige variatie aan zwerfstenen die we vooral langs de kusten van deze eilanden zullen aantreffen. We vertrekken op donderdag 6 juni en komen zaterdag 15 juni weer terug. Voor meer informatie zie onze website (www.georeizen.nl).

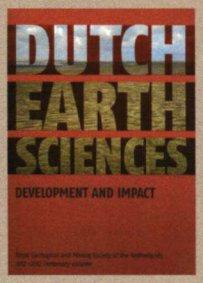
DINO'S KOMEN NAAR TILBURG!

Natuurmuseum Brabant komt met een geweldige dinotentoonstelling, of beter, een tentoonstelling over hoe we eigenlijk een dinotentoonstelling kunnen maken. Er zijn uiteraard de nodige dino's te zien, maar de bezoeker kan er ook gluren in het atelier van een bottenpreparateur, heel veel skeletten en modellen zien en rondneuzen bij een nagebouwde opgravingssite: *The making of... Dinosauriërs!* De tentoonstelling loopt tot en met 28 oktober. Voor iedereen die durft!

GEOLOGISCHE WANDELING LEIDEN

Leiden heeft veel bouwwerken met natuursteen. NCB Naturalis en TNO maakten "Natuursteen in Leiden", een uitgave met unieke stadswandelingen die langs monumentale en moderne natuurstenen gebouwen voert. Van het Centraal Station naar de Hooglandse Kerk en via twee alternatieve routes weer terug. De wandelaar leert op zijn tocht het fascinerende verhaal van natuursteen en doet daarbij tientallen interessante gebouwen aan. Zo is de bestrating voor de Stadsgehoorzaal opvallend rijk aan fossielen en zijn er in het Stadhuis onder meer koraal- en schelpfragmenten te vinden. Natuursteen is veiliger en duurzamer dan andere materialen. Het wordt daarom al duizenden jaren gebruikt als bouwmateriaal. In "Natuursteen in Leiden" ontdek je het historische karakter en de schoonheid van deze stenen.
'"Natuursteen in Leiden" is voor € 2,50 te koop in de winkel van museum Naturalis.

JUBILEUM-UITGAVE KNGMG

Het "Koninklijk Nederlands Geologisch Mijnbouwkundig Genootschap" – de professionele tegenhanger van de Nederlandse Geologische Vereniging – viert in 2012 haar 100-jarig bestaan. Ter gelegenheid daarvan publiceerde KNGMG het jubileumboek "*Dutch Earth Sciences, Development and impact*". Dit boek, waaraan vele auteurs hebben bijgedragen, beschrijft de geschiedenis van de aardwetenschappen in Nederland in de afgelopen eeuw. Een boek op groot formaat, mooi vormgegeven, en met veel illustraties. Ook voor mensen die niet beroepsmatig met geologie te maken hebben, is het een heel aantrekkelijke en interessante uitgave.

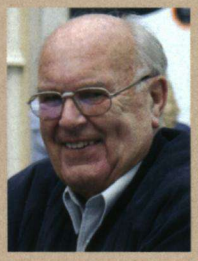
Het boek is niet in de boekhandel te koop, maar kan worden besteld door een email te sturen naar: kngmg@kiviniria.nl. De kosten zijn 29,00 Euro plus 6,95 Euro verzendkosten; over te maken naar rekening 40517 t.n.v. KNGMG, Den Haag. Zodra de betaling is ontvangen, wordt het boek verzonden.

ZEEMONSTERS IN TWENTE

In museum "*Twentse Welle*" is t/m 2 september 2012 de tentoonstelling "*Zeemonsters in Twente*" te bewonderen. Deze expositie gaat over de bijzondere zeereptielen die in de Trias (240 miljoen jaar geleden) in het oosten van Nederland en aangrenzend Duitsland rondzwommen. Daar lag toen een ondiepe, waddenachtige zee, met vroege zeesauriërs als *Nothosaurus, Placodus en Anarosaurus*, soorten die aan het begin stonden van de ontwikkeling naar de enorme zeesauriërs uit de Jura.

De steengroeve Ratum bij Winterswijk heeft tal van fossielen uit deze periode prijs gegeven; niet alleen zeesauriërs, maar ook vissen, schelpdieren en kreeften. Zelfs landsauriërs hebben er hun sporen nagelaten. Museum "*TwentseWelle*" verwierf onlangs een grote collectie fossielen uit de Winterswijkse steengroeve; dat was de directe aanleiding voor deze tentoonstelling. Voor het eerst zijn daar unieke, levensechte reconstructies van o.a. *Nothosaurus* te zien [zie de achteromslag van dit nummer van G&H].
Voor openingstijden, adres, route, zie: www.twentsewelle.nl

NIEUWS VAN DE AFDELINGEN

Afdeling Utrecht: In memoriam Henk Gerth

Op 14 april 2012 overleed Henk Gerth, 81 jaar, oud voorzitter van de NGV-afdeling Utrecht en 't Gooi. Ruim een jaar geleden kreeg hij een hersenbloeding, gevolgd door een hartinfarct. Daardoor werd zijn gezichtsvermogen beperkt, zijn oriëntatie haperde en het lopen ging wat moeilijker. Uiteindelijk werd prostaatkanker hem fataal. Henk werd in 1983 lid van onze afdeling.
In 1996 trad hij toe tot het bestuur. Drie jaar was hij vice-voorzitter en in de periode 1999 t/m 2008 voorzitter. Vervolgens weer vice-voorzitter, tot vorig jaar.
Beroepsmatig volgde Henk een technische opleiding tot radarspecialist bij de Marine. Daarna werkte hij als vliegtuig-radarspecialist bij de Koninklijke Luchtmacht. Vervolgens stapte hij over naar Philips Radartechniek in Huizen, waar hij later omschoolde tot kwaliteitsmanager en actief werd in de ondernemingsraad.
Henk was een veelzijdig man. Hij had "overal" verstand van; wist over elk onderwerp mee te praten. Hij was jarenlang raadslid en fractiemedewerker in Soest, en was o.a. actief in een postzegelvereniging, als wedstrijdleider van een schaakvereniging, en in het museum Oud-Soest hield lezingen over de geschiedenis van Soest en gaf hij veel rondleidingen door en buiten Soest. Een enorm actieve man. De interesse in de geologie kwam bij Henk op latere leeftijd, waarbij hij bewust koos voor de algemene geologie. Henk heeft veel voor onze afdeling betekend. Wij zullen zijn enthousiasme en zijn kennis van zaken helaas moeten ontberen. Het meest zullen we echter zijn optimisme en vrolijke lach missen.

Wim Zondag, voorzitter van de NGV-afdeling Utrecht en 't Gooi

Nieuws uit Limburg

De excursies zijn weer gestart en worden goed bezocht. De excursies naar de ENCI zijn alleen voor leden van de afdeling Limburg, de andere excursies zijn voor iedereen vrij toegankelijk. De ENCI is al begonnen met de herinrichting van de groeve. Daardoor kan het gebeuren, dat gedeelten van de groeve niet toegankelijk zijn. Het kan zelfs voorkomen, dat een excursie moet worden afgezegd. Wij verzoeken iedereen dan ook van te voren op onze website na te gaan of de excursie misschien niet doorgaat.

De komende excursies:

Zaterdag 11 augustus	Groeve ENCI Maastricht
Zaterdag 18 augustus	Grind- en zandgroeve De Groot

Bijeenkomst: 9.30 u, aan de ingang van de groeve, Europaweg in Ubach over Worms (gem. Landgraaf).

Zaterdag 25 augustus	Groeve ENCI Maastricht
Zaterdag 22 september	Groeve ENCI Maastricht

Data en nadere gegevens over de lezingen en excursies van de afdeling Limburg worden in het eerste nummer van ons tijdschrift "Sprekende Bodem" gepubliceerd of kunnen op de website van de NGV Afdeling Limburg (http://www.geologischevereniging.nl/afdelingen/limburg/) ingezien worden.

Verder wil ik nog wijzen op een tweetal bijzondere, tijdelijke tentoonstellingen van het NatuurHistorisch Museum te Maastricht. In de zomer is er aandacht voor de bijzondere fossielenverzameling van kunstenaar en amateuronderzoeker Robert Garcet, bouwer van het vuursteenkasteel te Eben-Eser. Van 1 juli t/m 4 november brengt de expositie "Terug van weggeweest" een aantal verdwenen Maastrichtse collecties weer even terug naar huis. Het gaat om de oud-paleontologen Binkhorst van den Binkhorst, de Bosquet en Ubaghs, waarvan de fossielen over de hele wereld verspreid zijn.

Afdeling Twente

Programma Najaar 2012:

Dinsdag 18 september:
- Vondstenavond; meebrengen en tonen van eigen stukken;
- Verloting;
- Fotopresentatie door Jan de Winter: "Amerika, van dinosauriërs tot versteend hout".

Dinsdag 16 oktober:
- Lezing door Herman de Swart (speleoloog): "De geologie van grotten en karst, en hun betekenis voor de paleontologie".

Dinsdag 20 november:
- Lezing door Dennis Nieweg (conservator Museum Twentse Welle): "Nothosaurus marchius, pro's en con's". Over het inrichten van de tentoonstelling "Zeemonsters in Twente" (nog te zien in Twentse Welle t/m 2 september 2012), en de reconstructie van Nothosaurus door Remie Bakker.

Dinsdag 18 december:
- Lezing door prof. G.J. Boekschoten (emeritus hoogleraar aan de Faculteit Aard- en Levenswetenschappen, VU Amsterdam): "Onze vroege chimpansee-achtige voor-ouders".

Locatie: zaal 301, Museum Twentse Welle, Het Rozendaal 11, 7523 XG Enschede. Aanvang van de bijeenkomsten 19.30 uur.

OPROEP FOSSIELE WALNOTEN

Raymond van der Ham (Naturalis) doet onderzoek aan fossiele walnoten (Juglans). Hij ontvangt graag zoveel mogelijk informatie over walnoot-fossielen (zie foto) uit Nederland en omgeving.
Adres: raymond.vanderham@naturalis.nl

BANKREKENING-NUMMERS NGV

Namens Jelle Talma (financieel administrateur NGV) en Thomas Kuipers (leden-administrateur NGV) graag aandacht voor het volgende:
- Alle betalingen die betrekking hebben op contributies graag voldoen op: rek. nr. 2269877 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging, Ledenadministratie, te Huizen.
- Alle andere betalingen (geen betrekking hebbend op contributies): rek. nr. 1182107 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging, te Leeuwarden.

HENSKENS FOSSILS®

DIGGING - PREPARATIONS - WHOLESALE - EXHIBITIONS

International Dinosaur Digging Team®

Eikenboomgaard 11-13, 5341 CT, Oss (The Netherlands)
PH: +31 (0) 412 63 46 69
E-mail: theo@henskensfossils.nl

Open: Monday - Friday 8:00 am - 5:00 pm (CET)
Opening hours showroom: Saturday 10:00 am - 3:00 pm (CET)

WWW.HENSKENSFOSSILS.NL